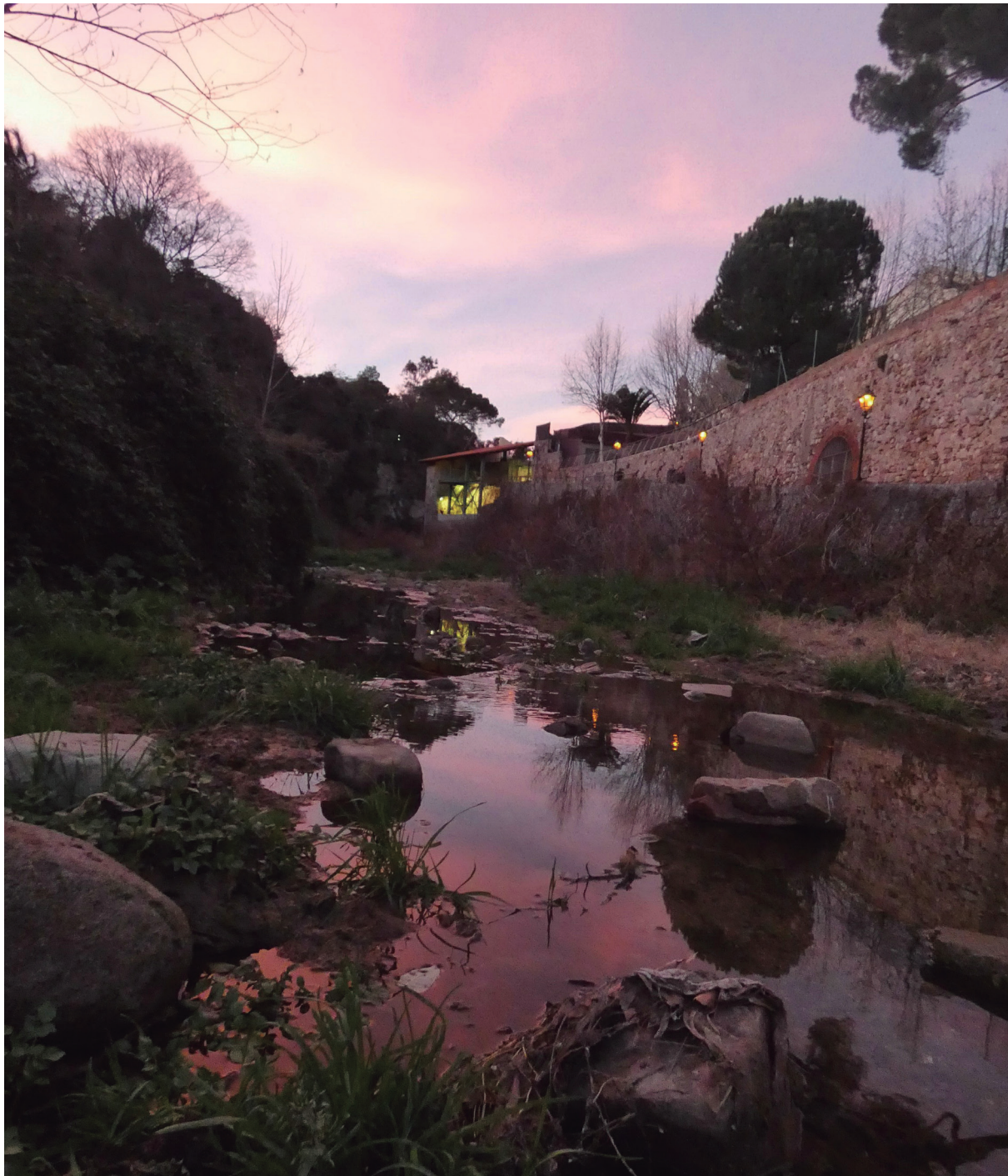

Besòs Tordera

BUTLLETÍ

Butlletí Núm. 9 - Març 2019 - CONSORCI BESÒS TORDERA

**Neix la Fundació RIVUS, un
espai per als amics dels rius**

**Projecte de seguiment
i recerca de la llúdriga**

En aquest número, parlem amb Juli Maurí, del Zoo de Barcelona, sobre el projecte conjunt que s'està duent a terme per conèixer la presència de l'espècie als nostres rius.

**Coneguem com és l'EDAR la
Llagosta, en obres de millora**

Detall de la fotografia de portada, guanyadora del II Concurs fotogràfic "Descobreix el riu"
 Autora: Júlia Forné Cot (Institut Pic del Vent, de Caldes de Montbui)

SUMARI

- 3 CARTA DEL PRESIDENT**
FUNDACIÓ RIVUS, ELS AMICS DELS RIUS
- 4 EN PORTADA**
NEIX LA FUNDACIÓ DELS AMICS DELS RIUS
- 6 ENTREVISTA**
JULI MAURI, CAP DE FAUNA LOCAL DEL ZOO DE BARCELONA
- 10 NOTÍCIES**
- 12 SECCIONS FIXES**
CONEGUEM... L'EDAR LA LLAGOSTA
PATRIMONI I ESPAIS... SAFAREIG DE LA TORRE DE MALLA
LA VIDA A LA CONCA... LA LLÚDRIGA
- 14 NOTÍCIES**

Fundació RIVUS, els amics dels rius

Un dels principals continguts d'aquesta edició del nostre butlletí és la presentació de la **Fundació RIVUS**, una nova entitat, que hem impulsat des del Consorci, i que neix amb l'objectiu d'esdevenir l'espai de trobada dels "amics dels rius". Durant les darreres dècades, el Consorci ha treballat incansablement per aconseguir l'òptim sanejament de les aigües residuals, fet que ha comportat alhora l'esclat de la natura i el retorn de la fauna i la flora que un dia van desaparèixer. Hem recuperat aquests espais fluvials i els hem posat a l'abast de la ciutadania. Això ha generat, d'una banda, una creixent sensibilitat i compromís per part de molts ciutadans i ciutadanes envers la seva correcta conservació i preservació. Han estat diversos els grups ecologistes i de voluntaris que han sorgit arreu del territori per vetllar pels nostres rius. D'altra banda, des del Consorci, hem apostat també per fer pedagogia entre la ciutadania amb la finalitat de donar a conèixer els entorns fluvials, per fer-la partícip del seu gaudi, però alhora també de la seva fragilitat i del respecte que hem de tenir cada vegada que visitem la natura. En aquest sentit, hem impulsat programes educatius, activitats, xerrades, campanyes de comunicació, observatoris, etc. Hem anat creant totes aquelles eines que ens ajuden en aquest camí de la conscienciació ambiental. A partir d'ara, totes aquestes accions, així com les que fan voluntaris i altres organismes i entitats, tindran un espai de trobada i una nova embranzida gràcies a la Fundació RIVUS. La fundació podrà finançar-se amb recursos públics i privats, cosa que permetrà marcar-nos objectius encara més ambiciosos al servei del medi natural, de la biodiversitat i, en general, de la vida i el futur del planeta que habitem. Considero que estem en el bon camí, però crec que encara ens queda molt per fer; la nostra ha de ser una lluita diària, sense treva, perquè el medi necessita constantment de la nostra atenció. Desitjo que la Fundació RIVUS serveixi per desenvolupar millor aquestes tasques i que cada vegada puguem comptar amb més col·laboradors compromesos per portar-les a terme amb l'objectiu d'aconseguir un futur millor.

JOAN VILA i MATABACAS
President del
Consorci Besòs Tordera

Rebeu una molt atenta i cordial salutació.

L'ASCENSOR

BAIXA No mediquis els rius. Aquest és un altre dels missatges que formen part de la nostra campanya "**Els rius a les teves mans**". Els medicaments caducats o que ja no fem servir no s'han de llençar pel vàter, sinó que s'han de portar als punts SIGRE de les farmàcies. La majoria dels components dels medicaments no són biodegradables.

PUJA La presència de plàstics i micro-plàstics a les diferents masses d'aigua del planeta és un greu problema que ha posat en alerta a especialistes, entitats ecologistes i administracions. Tots plegats comencen a difondre la situació amb campanyes per conscienciar la ciutadania i per posar fre al consum d'aquest material.

EDITA
Consorci Besòs Tordera
Av. de Sant Julià, 241
08403 GRANOLLERS
(Barcelona)
Tel. 93 840 52 70
Fax. 93 849 88 42
E-mail:
consorci@besos-tordera.cat
www.besos-tordera.cat
blog.besos-tordera.cat

PRESIDENT
Joan Vila i Matabacas

CONTINGUTS I REDACCIÓ
Mercè Fernández

DISSENY I MAQUETACIÓ
Mercè Fernández
Deo Studio
TIRATGE
2.000 exemplars

IMPRESSIÓ
NORPRINT, S.L.
D.L. B-22853-97
Exemplar gratuït, imprès
en paper 100% ecològic.
Aquest butlletí està disponi-
ble a www.besos-tordera.cat.

FUNDACIÓ
RIVUS

Neix la fundació dels amics dels rius

El Consorci Besòs Tordera ha impulsat la creació de la Fundació RIVUS, que neix amb la voluntat d'esdevenir punt de trobada dels "amics dels rius". L'objectiu de la seva creació és potenciar encara més aspectes tan necessaris i importants per als entorns fluvials com l'educació i conscienciació, el voluntariat, la custòdia del territori, la recerca i la promoció d'actes i activitats, entre altres.

L'any 1988 es fundava el Consorci, aleshores Consorci per a la Defensa de la Conca del riu Besòs. L'any 2017 amplia el seu àmbit territorial i esdevenia Consorci Besòs Tordera. Un cop acomplert l'objectiu inicial que va motivar i impulsar la seva creació, la implantació arreu del territori de sistemes de sanejament per evitar l'abocament de les aigües residuals als nostres rius, el Consorci ha anat donant resposta a les necessitats que s'han anat generant, fruit d'aquesta recuperació dels en-

torns. Han aparegut aleshores noves línies de treball (educació, conscienciació, promoció, impuls al coneixement, etc.) que a partir d'ara s'aglutinen sota el paraigua de la **Fundació RIVUS**. Aquesta entitat vol esdevenir una eina que faciliti la conservació, l'estudi, el coneixement i la implicació de la ciutadania, alhora que ofereix un espai de referència per a totes aquelles persones que, des del voluntariat, hi treballen pel bon manteniment dels nostres entorns fluvials, formant part d'una

gran família, els "amics dels rius". Entre les activitats fixades en els seus estatuts, s'hi troben aspectes tan importants com la creació de programes d'educació ambiental, d'activitats educatives i de lleure adreçats a escoles i altres col·lectius; la promoció i el recolzament del voluntariat ambiental; la promoció als ajuntaments d'activitats de conscienciació, sensibilització i participació en temes ambientals i de gestió dels recursos hídrics i del cicle de l'aigua; la publicació d'es-

tudis i d'altres tipus de documents i la concessió de beques, subvencions i ajudes a entitats i organitzacions que vetllin per la conservació, protecció i educació ambiental i la conservació dels recursos hídrics. L'impuls de projectes de recerca i investigació dins l'àmbit de la conservació i preservació de la natura és una altra de les línies sobre les quals vol incidir aquesta nova entitat.

Antecedents

La celebració d'activitats, algunes ja més que consolidades com la Bicicletada del Besòs; el programa educatiu Descobreix el riu (creat el curs 1995-1996); el suport i l'impuls a la creació dels observatoris de la Tordera (amb el seu Programa d'Educació Ambiental, Comunicació i Formació -PROECA-) i del Besòs; la posada en marxa de con-

ursos i premis acadèmics; l'aposta per projectes de recerca de fauna, com és el cas de la llúdriga; l'organització de jornades tècniques i divulgatives; la creació de campanyes de conscienciació i pedagogia, com "Els rius a les teves mans" i la publicació d'informes i material audiovisual són només alguns dels exemples de l'aposta que ha dut el Consorci en aquestes línies de treball que ara rebran un nou impuls des de la Fundació RIVUS.

Web i xarxes socials

Per acostar totes aquestes activitats i apropar-se de la manera més fàcil i efectiva a entitats i societat en general, la fundació comptarà amb una pàgina web pròpia, que ja està en procés d'elaboració, i disposarà de compte propi a les principals xarxes socials (Twitter, Instagram i Youtube).

Es crea l'Observatori del Besòs: un projecte de seguiment de la qualitat dels sistemes fluvials de la conca

La Universitat Autònoma de Barcelona i el Consorci Besòs Tordera van presentar el passat mes d'octubre el conveni de col·laboració que ha permès la creació de l'**Observatori del Besòs**, que té per objectiu desenvolupar treballs de seguiment i monitoratge sobre l'estat de qualitat dels sistemes fluvials de la conca del Besòs a mitjà i llarg termini a través d'indicadors biològics, hidromorfològics i fisicoquímics. L'Observatori compta amb la coordinació de l'ICTA-UAB, amb la direcció del Dr. **Martí Boada**, i amb el finançament del Consorci. El seguiment de la conca es farà mitjançant el seguiment de diatomees, macroinvertebrats, peixos, vegetació de ribera, amfibis, aus, mamífers i de paràmetres hidrològics i fisicoquímics. A més, fomentarà activitats dins el Programa d'Educació Ambiental, Comunicació i Formació (**PROECA**) destinades a la ciutadania en general amb l'objectiu de fomentar l'interès social envers l'ecosistema fluvial.

Margarita Arboix, rectora de la UAB; Joan Vila, president del Consorci, i el doctor Martí Boada.

Disponible l'informe de biodiversitat de la conca del Besòs

Ja s'ha finalitzat i es pot consultar a la web del Consorci l'estudi **Avaluació de l'estat de qualitat dels sistemes fluvials de la conca del Besòs (1997-2017)**, finançat i coordinat pel Consorci i elaborat per l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la Universitat Autònoma de Barcelona (ICTA-UAB), amb el suport del CREAF (Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals). Aquest informe analitza en profunditat l'evolució dels sistemes de sanejament a la conca del Besòs i posa de manifest la millora aconseguida en aquest període gràcies a la implantació d'estacions depuradores d'aigües residuals (EDAR) arreu de la conca i als avenços en els processos de tractament d'aquestes aigües. Això ha fet possible la recuperació dels entorns fluvials i la seva flora, i un augment significatiu del nombre d'espècies animals. Les principals conclusions d'aquest informe es recullen en el vídeo **La conca del Besòs, 20 anys pel bon camí**, disponible al canal Youtube del Consorci.

Fotografia del Zoo de Barcelona

EL PROJECTE DE LA LLÚDRIGA

**Parlem amb Juli Mauri,
del Zoo de Barcelona**

Conveni entre el Consorci i la Fundació Zoo de Barcelona

El **Consorci Besòs Tordera** i la **Fundació Barcelona Zoo** han signat un conveni de col·laboració per tal de poder impulsar, promoure i participar de manera conjunta en actes, projectes, divulgacions i altres actuacions relacionades amb el medi natural, la biodiversitat l'educació ambiental, la recerca i la protecció del medi natural a l'àmbit del Consorci. Fruit d'aquest acord s'està duent a terme un projecte d'investigació i seguiment sobre la presència de la llúdriga a les conques del Besòs i la Tordera. Durant la tardor de 2018 s'han iniciat els treballs que han de servir per presentar de forma detallada quina és la situació actual de la llúdriga en ambdues conques. El projecte es compon de tres grans objectius: definir la distribució de l'espècie i les seves variacions estacionals, determinar quins recursos tròfics selecciona en cadascuna de les àrees on és present i caracteritzar el territori segons l'activitat principal; punts d'alimentació, zones de pas i àrees de cria.

perquè s'hi quedi i no marxi. A més, comptem també amb la col·laboració de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la UAB per dur-la a terme. És un treball interdisciplinari. **I quines són les primeres conclusions d'aquests treballs de seguiment...** Podem afirmar que la llúdriga està força estesa a tots els rius d'ambdues conques, des de les capçaleres fins a les desembocadures. En el cas de la desembocadura del Besòs, tot i que és un fet molt esporàdic, podem afirmar que ja n'hem trobat rastres. A la de la Tordera sí que hi és més present, que és per on creiem que es van anar estenent. De totes maneres, on més la trobem és als cursos mitjans, on hi ha aigua i hi ha peix. Ha estat molt gratificant tenir constància de la seva presència a les portes de Barcelona, a la zona de Montcada i Santa Coloma de Gramenet, també com un fet esporàdic, però cada vegada amb més freqüència. Tenim evidències que són diferents exemplars, s'ha vist amb el fototrampeig perquè n'hi ha exemplars de diferents mides, però hem de ser prudents encara. **Com podem contribuir ciutadans i administracions al seu benestar?** Hem de conscienciar molt a la gent que quan va al medi natural, sobretot a passejar els gossos, ha de respectar la fauna, i que les nostres activitats,

que són molt sanes i estan molt bé, han de ser compatibles amb la fauna que hi viu. El senzill gest d'anar al riu amb el gos deslligat i, fins i tot, llençar-li un pal a l'aigua perquè el vagi a buscar, va en contra absolutament de la nostra fauna. Pensem que, per a les llúdrigues i els peixos, per exemple, els gossos són una amenaça i el que fem és espantar la fauna i que se senti cada vegada més insegura en llocs on podria viure molt bé perquè hi ha aliment, bona qualitat d'aigua, refugis i caus naturals en els seus marges, etc. En això hi hem d'abocar molts esforços, hem de fer molta pedagogia i la gent s'ho ha de prendre molt seriosament. **El retorn de la llúdriga al Besòs, fa anys era impensable...** Com a fill de Badalona, el Besòs forma part del meu paisatge vital i històric, i quan l'has olorat i vist com una autèntica claveguera a cel obert, i ara te'l mires i hi veus vida, sembla un miracle. Les diferents administracions han invertit i treballat moltíssim per recuperar-ho i el fet d'aparèixer la llúdriga és el segell de qualitat definitiu a tot el que s'ha fet. Queda molta feina per fer encara: recuperar bosc de ribera, els ambients naturals, els ecosistemes; però d'entrada, que la llúdriga hagi tornat per si sola als nostres rius, que eren dels més contaminats d'Europa, és senyal que ho estem fent bé.

Juli Mauri és cap de Sostenibilitat i de Fauna Local del Zoo de Barcelona. Hem visitat l'espai que aquest equipament té dedicat a la llúdriga per parlar amb ell sobre la importància del retorn d'aquest mamífer i el projecte de seguiment que s'està duent a terme juntament amb el Consorci i amb la col·laboració de l'ICTA-UAB, a través dels observatoris del Besòs i la Tordera.

El Zoo de Barcelona està apostant molt per la fauna autòctona. En què consisteix aquest canvi? Ja fa anys que el Zoo treballa en projectes de fauna autòctona, de conservació *in situ*, però darrerament s'ha fet una aposta molt gran per esdevenir un referent en la conservació de la fauna Mediterrània. Per això, estem posant en marxa projectes de recerca i conservació amb entitats i administracions, com és el cas del Consorci, que es dediquen a la preservació de la fauna o la natura. **Entre aquestes espècies es troba la llúdriga, que té un espai propi al Zoo...** Sí, l'espai de la llúdriga intenta imitar diferents trams d'un riu, des de salts d'aigua i gorgs, fins a zones d'aigües més estancades... És un espai molt naturalitzat, a mi és un dels que més m'agrada, perquè un pot venir a veure la llúdriga, però si l'animal no vol, no el veuràs. Crec que això l'ajuda a sentir-se molt com si estigués a la natura. Hi viu un mascle i ara estem esperant l'arribada d'una femella. **Ens permet fer-nos una idea de com és la seva vida al riu.** Podem veure com viuen, com neden, com se submergeixen -perquè hi ha una visió subaquàtica- com mengen... També es pot veure com interactuen amb altres animals, com és el cas dels bernats pescaires, que ja saben quan els

hi donem el peix i vénen per prendre-li... Tal qual deu passar a qualsevol riu. **Creus que hi ha coneixement entre la població d'aquest mamífer?** Hi ha desconeixement, però hem comprovat que, tan bon punt es descobreix, la gent hi mostra molt d'interès. Hem tingut el cas d'un nen que ha vingut del País Basc amb els seus pares perquè sabia que aquí hi havia llúdriga i volia veure-la. **Explica'ns en què consisteix aquest projecte comú de seguiment de la llúdriga entre el Consorci i el Zoo de Barcelona.** Un cop certificada la presència d'aquest mamífer a molts indrets d'ambdues conques, ara volem conèixer amb més exactitud quina és la població real que hi ha: quants mascles, quantes femelles, si són grans, joves, etc. També volem saber si el fet de viure en els nostres rius els provoca cap mena de problemàtica, a l'hora d'aconseguir aliments, a l'hora de reproduir-se... Per exemple, volem conèixer si s'estan reproduint o si no ho fan perquè potser els hi falta seguretat. És a dir, és un treball de recerca per a la conservació de l'espècie. Ara que hem aconseguit que aquest mamífer torni als nostres rius, gràcies en gran part a la tasca del Consorci amb la recuperació de les aigües i els entorns, hem de tenir coneixement d'allò que necessita

L'exposició “El retorn de la llúdriga a les conques del Besòs i la Tordera” visita nous municipis

L'exposició itinerant “**El retorn de la llúdriga a les conques del Besòs i la Tordera**” ha continuat el seu periple viatger durant els darrers mesos. Entre els municipis i equipaments per on ha passat des del passat mes de novembre s'hi troben les biblioteques de Lliçà d'Amunt, Santa Eulàlia de Ronçana, Sant Quirze del Vallès, les Franqueses del Vallès i la Garriga, a més del Centre Cívic el Rieral de Bigues i Riells. Pròximament s'instal·larà a la biblioteca i el centre cultural de Sant Adrià de Besòs i visitarà també l'Escola de la Natura de Parets del Vallès.

D'esq. a dreta: Albert Solà, gerent del Consorci; Albert Camps, vicepresident; Ferran Miralles, dtor. gral. de Polítiques Ambientals, i Núria Asensio, de Lavola.

Pla de gestió per a la Xarxa Natura 2000 del riu Congost

El passat 22 de març, Dia Mundial de l'Aigua, el Consorci va presentar el Pla de gestió Xarxa Natura 2000 del riu Congost, elaborat amb la consultora Lavola, que esdevé el full de ruta a seguir per preservar aquest espai. A més, es va estrenar el vídeo "El riu Congost és Xarxa Natura 2000", disponible al canal Youtube del Consorci.

Aquest pla de gestió neix del consens amb totes les administracions implicades i marca les principals directrius que cal seguir a cada municipi, posant l'èmfasi en les zones d'interès i els punts crítics on cal fer intervencions. A més, incideix en la importància de preservar espècies de fauna i flora autòctones (com el barb de muntanya, la tortuga de rierol, les libèl·lules i papallones, la llúdriga, el salze, el vern o el canyís) i l'erradicació de les exòtiques i invasores (cranc americà, canya americana i aïllant, entre altres). La restauració de l'hàbitat, la millora de la connectivitat ecològica, el seguiment i estudi de les espècies de fauna, la potenciació i manteniment d'espais oberts i l'aposta per fer conèixer la ciutadania els valors d'aquest espai completen el conjunt d'objectius generals fixats en aquest pla. L'acte de presentació, celebrat a la seu

del Consorci, va comptar amb la presència de Ferran Miralles, director general de Polítiques Ambientals i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya, qui va destacar que aquest és "un cas únic, ja que és el primer espai natural de Catalunya que té un pla de gestió". La Unió Europea va incloure l'any 2006 part del riu Congost dins la Xarxa Natura 2000 —iniciativa europea més important de preservació de la natura—, esdevenint així un dels pocs rius urbans amb aquesta catalogació. Exactament, es tracta del tram que va des de la Garriga fins al naixement del Besòs, inclòs també el tram final del riu Mogent, passant així per les Franqueses del Vallès, Canovelles, Granollers, Montornès, Montmeló, Mollet, Martorelles, Sant Fost de Campsentelles, Vilanova del Vallès i la Roca del Vallès. L'espai té 30 km de longitud i una superfície de prop de 358,5 hectàrees.

La Bicicletada del Besòs recaptarà fons contra el càncer

La XVII Bicicletada del Besòs, que se celebrarà el pròxim 19 de maig, servirà també per recaptar fons per a la lluita contra el càncer. Fins al moment, han confirmat la seva col·laboració en aquesta fita les empreses Grifols, Sorea, Drenatges Urbans del Besòs, Velutex Flock i Derypol. Tota la recaptació aconseguida anirà a parar a parts iguals a l'Hospital Sant Joan de Déu i a Oncovallès. La prova es presentarà el pròxim 25 d'abril a la seu del Consorci i es donaran a conèixer totes les novetats que acompanyaran l'edició d'enguany.

Uns 200 experts del sanejament a #jornadaolores

El passat 17 d'octubre, el Teatre Auditori de Llinars del Vallès va acollir la Jornada Tècnica: Prevenció y control de olores en los sistemas de saneamiento (#jornadaolores2018), organitzada pel Consorci, amb la col·laboració de la Asociación Española de Abastecimientos de Agua y Saneamiento (AEAS) i el patrocini d'importants empreses del sector. La trobada va comptar amb més de 200 assistents d'arreu de l'Estat, tots ells professionals vinculats amb el món del sanejament de les aigües residuals, que van presentar les darreres tendències i experiències relacionades amb els sistemes de control d'olors, així com les diferents tècniques de tractament.

L'ACAA atorga un dels seus Premis de l'Aigua al Consorci pel seu 30è aniversari

L'Associació Catalana d'Amics de l'Aigua (ACAA) ha atorgat al Consorci Besòs Tordera un dels Premis de l'Aigua 2019 pel seu 30è aniversari. La cerimònia de lliurament va tenir lloc el passat 21 de març en el marc del III Congrés de l'Aigua a Catalunya, organitzat per l'ACAA i celebrat els dies 20 i 21 a l'Auditori Cosmocaixa (Barcelona). El president del Consorci, Joan Vila, va ser l'encarregat de recollir el reconeixement de mans de Miquel Àngel Fos, vicepresident de l'ACAA i va aprofitar per felicitar-los "per aquestes trobades, tan necessàries alhora d'afrontar reptes de futur". Durant el Congrés, dedicat enguany a Evolució dels usos: reutilització, economia circular i noves tecnologies, Pere Aguiló, director d'Operacions del Consorci, va presentar el Pla Director d'Aigües Regenerades del Consorci, i Manel Isnard, responsable de Medi Fluvial, en va parlar de com ha estat la recuperació de la conca del Besòs.

El conseller de Territori, Damià Calvet, i el president Joan Vila en el moment del lliurament.

"30 anys, 30 mirades", premi ATLL

El documental *30 anys, 30 mirades*, elaborat pel Consorci amb motiu del seu 30è aniversari, ha estat guardonat amb un dels Accèssits del V Premi Periodístic ATLL de l'Aigua. La cerimònia va tenir lloc a la seu del Col·legi de Periodistes de Catalunya el passat mes de novembre. El jurat ha valorat que es tracta d'un reportatge que fa un recorregut per les tres darreres dècades de la conca del Besòs mitjançant les veus de diferents professionals i personalitats que ajuden a entendre la història dels nostres rius: com eren, com són i com haurien de ser.

L'ACA destina 14 milions d'euros a l'EDAR la Llagosta

L'Agència Catalana de l'Aigua i el Consorci han signat un conveni per ampliar i millorar el funcionament de l'estació depuradora d'aigües residuals (EDAR) la Llagosta. Aquest acord fixa com s'articularà el finançament per executar els treballs de millora, una actuació que es troba inclosa en la vigent planificació hidrològica catalana (període 2016-2021). L'ACA té previst aportar un import superior als 14 milions d'euros per finançar els treballs, que faran possible la reducció de nutrients i la construcció d'un tercer decantador secundari. El Consorci està executant les obres, que es realitzaran durant el període 2019-2020.

Una delegació de Gabès visita el Consorci

Una delegació de la ciutat tunesina de Gabès, formada pel seu alcalde i experts en el cicle de l'aigua, va visitar el passat 5 de desembre la seu del Consorci per conèixer el model de gestió supramunicipal dels sistemes de sanejament de les aigües residuals. Així mateix, van visitar els aiguamolls de Can Cabanyes, com a exemple de millora de la qualitat de l'aigua amb tractaments terciaris. La visita va estar organitzada per MedCities.

Reactor biològic de l'EDAR la Llagosta.

CONEGUEM...

L'EDAR LA LLAGOSTA

En obres per incrementar l'eliminació de nutrients

Situada al marge dret del riu Besòs, al terme municipal de la Llagosta, aquesta EDAR va ser construïda l'any 1994 i ocupa una superfície de 42.000 m². L'any 1998, va tenir lloc la seva primera ampliació per dotar-la de procés biològic, i ara s'estan fent obres per millorar l'eliminació de nutrients en els processos de depuració.

habitants i un total d'indústries estimat en 1.702 establiments potencialment contaminadors. Està dissenyada per tractar un cabal diari de 43.000 m³, que arriba mitjançant una xarxa de col·lectors en alta d'aproximadament 60 km. L'any 2018, el 85% de la contaminació abocada al sistema va ser d'origen domèstic i un 15% d'origen industrial. En aquests moments, s'estan exe-

cutant les obres necessàries per fer possible una major reducció dels nutrients amb la construcció d'un tercer decantador secundari. L'objectiu és incrementar l'eliminació de nutrients, especialment de l'amoni, un dels principals inhibidors de la vida aquàtica. La inversió total en aquest sistema entre la construcció i les dues ampliacions ha estat de quasi 40 milions d'euros.

L'EDAR la Llagosta tracta les aigües residuals de Sentmenat, Palau-solità i Plegamans, Polinyà, Santa Perpètua de Mogoda, Martorelles, Sta. Maria de Martorelles, Sant Fost de Campsente-lles, part de Mollet del Vallès i la Llagosta, així com les aigües residuals generades per l'activitat industrial establerta a la zona. Es calcula que dona servei a una població de 136.291

Dades de rendiment de l'EDAR la Llagosta corresponents a l'exercici 2018:

Paràmetre	Entrada	Sortida	Rendiment
Matèria en Suspensió (MES)	173 mg/l	7 mg/l	96 %
Demanda Biològica d'Oxigen (DBO)	236 mgO ₂ /l	9 mg O ₂ /l	96 %
Demanda Química d'Oxigen (DQO)	474 mgO ₂ /l	56 mg O ₂ /l	88 %

Aquest sistema de sanejament ha evitat al llarg de 2018 l'abocament al riu Besòs de 1.911.204 Kg de Matèria en Suspensió (MES).

PATRIMONI I ESPAIS

SAFAREIG DE LA TORRE DE MALLA A PARETS DEL VALLÈS

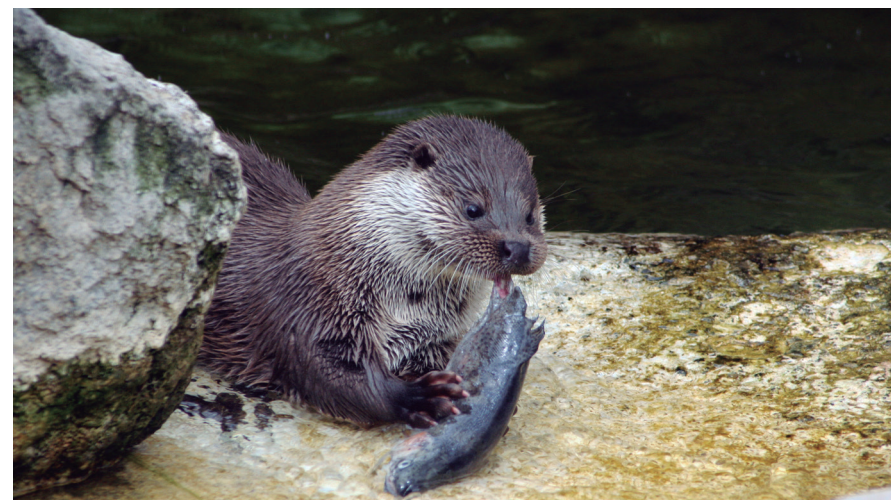
Sota l'antiga masia fortificada de la Torre de Malla, dins l'àmbit de Gallecs i allunyada de la zona urbana de Paret del Vallès, es troba aquest safareig, també utilitzat com a bassa. Actualment, té un bon estat de conservació gràcies a la restauració que es va dur a terme l'any 1999, quan gairebé estava soterrat i a punt de desaparèixer. L'aigua prové del pou de la Torre Malla i anteriorment s'extreia amb una sínia. Constructivament, la part de la bassa és de planta rectangular i està adossada a la zona del safareig que és semicircular i amb les lloses inclinades; la construcció és de pedra i maó per on encara brolla aigua. La Torre de Malla, documentada l'any 904, va estar vinculada a diferents senyors, com el monestir de Sant Cugat, el Bisbe de Barcelona, els Planel·la i el convent de Santa Caterina de Barcelona.

Fotografia de Cinta Cantarell

LA VIDA A LA CONCA

Llúdria o llúdriga (*Lutra lutra*)

Fotografia de Juli Mauri (Zoo de Barcelona)

Com s'identifica?

La llúdriga és un mamífer semiaquàtic, de la família dels mustèlids, de cos allargat i recobert de pèl espès i fi, de color marronós i tonalitats blanquinoses al coll i la panxa. Les potes són curtes i gruixudes i els dits estan units per una membrana. Té el cos adaptat a bussejar sota l'aigua i és capaç de moure's a una gran velocitat. Pot recórrer més de 10 km diaris. El mascle pesa entre 6,5 i 10 kg i des del musell fins a la cua fa entre 105 i 120 cm. La femella pesa entre 4,5 i 7 i fa de 95 a 110 cm.

Quina és la seva alimentació?

És carnívor i té una dieta fonamentada bàsicament en peixos, tot i que pot capturar i menjar serps, granotes i crancs. Viu en caus amagats entre les roques i la vegetació dels rius, on pot arribar a pescar diàriament el 10% del seu pes.

L'ENAC renova i amplia els certificats de qualitat del Consorci

L'Entitat Nacional d'Acreditació (ENAC) ha ampliat la norma UNE-EN ISO/IEC 17025, amb la que està acreditat el Laboratori d'Assaigs del Consorci, a l'abast sol·licitat, mantenint-la i actualitzant-la a la versió de 2017. També ha acordat el manteniment de la certificació per a la norma UNE-EN ISO/IEC 17020 atorgada al Servei de Control d'Abocaments per a la inspecció mediambiental.

El Consorci, al XXXV Congreso AEAS

Durant la celebració del **XXXV Congreso AEAS** (Asociación Española de Abastecimientos de Aguas y Saneamiento), celebrat a València entre el 27 i 29 de març, el Consorci va ser-hi present amb diferents comunicacions. **Pere Aguiló**, director d'Operacions, va parlar sobre la injecció de biogàs a la xarxa de gas natural. A més, es van exposar vídeo-presentacions sobre dos projectes de recerca: automatització de les EDAR amb intel·ligència artificial i generació de recursos a les EDAR mitjançant la gestió sostenible de residus. El tercer projecte es va explicar en la ponència “*Estimación de caudal vertido a medio receptor mediante técnicas de dinámica de fluidos computacional*”.

Endavant el projecte de connexió de la urbanització Sant Josep

Un cop finalitzat el seu període d'exposició pública sense rebre cap al·legació, el *Projecte per a la construcció del col·lector de connexió de la urbanització Sant Josep* (Llinars del Vallès) a l'EDAR la Roca del Vallès ha fet un pas més per a la seva execució. Ara serà necessària l'aprovació definitiva per part del Consorci. Aquest projecte contempla solucionar els abocaments que es realitzen al marge esquerre del riu Mogent des de la zona urbana de Sant Josep, d'aproximadament 280 habitatges. El seu emplaçament i les infraestructures viàries i ferroviàries existents han dificultat les connexions de les aigües residuals.

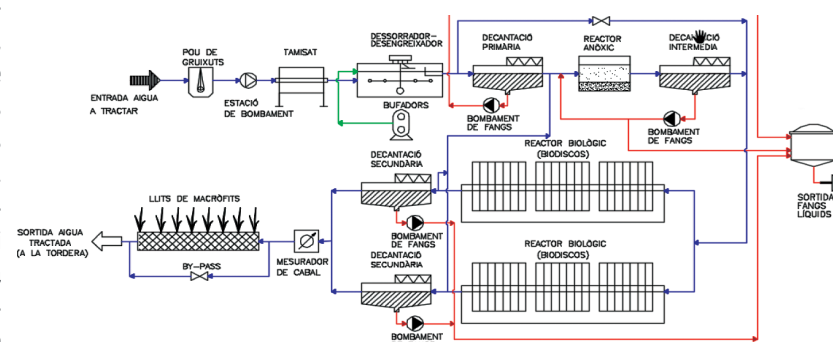
I Jornada d'Usuaris de GICAO

Més de 50 professionals vinculats a la gestió integral del cicle de l'aigua van assistir el passat mes de febrer a la **I Jornada d'Usuaris GICAO** (Gestió Integral i Control d'Aigües), organitzada pel Consorci i **dsd0**, empresa informàtica que ha desenvolupat aquesta eina. Durant la sessió es van presentar quatre casos pràctics d'ús d'aquesta aplicació: **Consorci Besòs Tordera, Àrea Metropolitana de Barcelona, Aigües de Manresa i Aigües Costa Brava**.

Redactat el projecte per a la construcció d'una nova EDAR al nucli urbà del Montseny

El Consorci ja ha redactat el projecte “Sanejament i depuració del nucli del Montseny”, que preveu la construcció de la nova **Estació Depuradora d'Aigües Residuals (EDAR) el Montseny**. L'objectiu és millorar la depuració de les aigües d'aquest nucli urbà, amb una extensió de 27,02 km² i poc més de 300 habitants, que fins ara eren tractades a unes antigues instal·lacions, insuficients per assolir els nivells de qualitat exigits. Aquest projecte és fruit del conveni de col·laboració signat l'octubre de 2017 entre el Consorci i l'Agència Catalana de l'Aigua. El projecte s'ha dissenyat tenint en compte una població equivalent de 675 habitants després de l'anàlisi de les aigües que rep l'antiga instal·lació i tenint en compte els possibles augments de cabals.

Es preveu que les aigües rebin un tractament secundari amb eliminació de nutrients (veure esquema). El pressupost total de l'obra recollida en aquest projecte és d'1.646.274,66 euros.

Esquema amb el procés de tractament.

Lliurats els premis de Dibuix i Fotografia del programa educatiu 'Descobreix el riu'

Durant el curs 2017-2018, van participar en el programa educatiu “Descobreix el riu” un total de 5.629 estudiants de 90 escoles i centres formatius

El II Concurs de Dibuix “Descobreix el riu” dedicat al tòtil ha rebut més de 400 propostes d'entre les quals el jurat ha seleccionat tres primers premis i sis accésits. El 1r Premi de Cicle Inicial ha estat per **Lucia Martín Perea**, de l'Escola Font Freda (Montcada i Reixac); el de Cicle Mitjà, pel dibuix de **Nin Martínez i Bardés**, de l'Escola Emili Carles Tolrà (Castellar del Vallès), que a més ha estat la imatge seleccionada per inspirar el logotip del programa educatiu per a aquest curs 2018-2019. Per últim, el 1r Premi de Cicle Superior ha estat per a **Joel Fernández Castro**, de l'Escola L'Estel (Granollers). Pel que fa al II Concurs Fotogràfic “Descobreix el riu”, **Júlia Forné Cot**, estudiant d'ESO a l'Institut Pic del Vent (Caldes de Montbui), s'ha endut el 1r Premi amb la seva fotografia **Riera**, presa a la riera de Caldes, que és la portada d'aquest butlletí. Durant aquest curs, la temàtica del concurs de dibuix és la llúdriga, mentre que els estudiants d'ESO que vulguin participar en el de fotografia hauran de copsar “Un detall del riu”.

Joan Vila, president, i Neus Garcia, vicepresidenta, amb els guanyadors.

El III Premi de Treballs Acadèmics reconeix un treball sobre el delta de la Tordera i un altre sobre l'EDAR Vilanova

Marta Sánchez Parreño, de l'Institut S'Agulla Blanes, ha estat la guanyadora del primer premi dins la categoria de Treballs de Recerca del III Premi de Treballs Acadèmics per “Diagnosi de l'estat actual de l'ecosistema del delta de la Tordera”. Pel que fa a la categoria Treballs de Curs el primer premi ha estat per a “Anàlisi i comparació microbiològica de les aigües de l'EDAR de Teià i Vilanova del Vallès”, realitzat per **Alba Rodríguez, David Romero, Florencia Sacristán i Marina Torralba**, de l'Institut Narcís Monturiol (Barcelona).

Meritxell Maymó, membre del jurat i professional de la docència (esquerra), i el president Joan Vila amb els alumnes guardonats que van assistir a l'acte.

Podríem omplir aquesta pàgina de consells i actuacions que cal dur a terme per tenir cura dels nostres rius i els seus entorns, però creiem que no la necessitem per captar la teva atenció i fer-te arribar un missatge. Els rius formen part de la teva vida. El seu bon manteniment i el seu gaudi estan a les teves mans.

Des del Consorci Besòs Tordera treballem dia a dia per millorar i conservar el nostre patrimoni i els nostres entorns fluvials, però no podem fer-ho si no comptem amb tu, amb el teu compromís. Pensa-hi ... tens els rius a les teves mans.